

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ZEMLJIŠNOJ IZMJERI I MEĐNOM KATASTRU

U Geodetskom listu od ožujka 1998. objavljena su dva mišljenja o Nacrtu prijedloga zakona o zemljišnoj izmjeri i međnom katastru (u daljnjem tekstu: Nacrt).

Iz navedenih mišljenja se može zaključiti da je Nacrt podijelio "geodetsku javnost" na dva tabora: one koji smatraju da je Nacrt "grandiozni projekt" i na one koji smatraju "da je daleko od sadržaja kojeg bismo na području Republike Hrvatske trebali imati".

Takva, javno objavljena, polarizirana mišljenja, zasigurno su u funkciji stvaranja dojma da je "geodetska javnost" podijeljena u mišljenjima oko Nacrta. U početku se nisam namjeravao uključivati u raspravu, međutim tri su me razloga navela da ipak dam svoj osvrt na navedena mišljenja.

Prvi razlog vezan je uz radne materijale Dana hrvatskih geodeta, kojih se deseti susret održavao od 23. do 26. travnja 1998. u Dubrovniku. Radne materijale primio sam nekako istodobno s Geodetskim listom u kojem su objavljena navedena mišljenja. Moja očekivanja bila su usmjerena na to da će se, bilo u Geodetskom listu, bilo u radnim materijalima za deseti susret, pronaći mjesta za objavljivanje integralnog teksta Nacrta. Objavljivanje teksta Nacrta trebalo bi, po mojem mišljenju, prethoditi bilo kakvoj raspravi, suprotstavljanju mišljenja, odnosno objašnjavanju Nacrta. Slijedom navedenog, ne stoji ni pretpostavljeni zaključak, naveden u uvodu, da je "geodetska javnost" podijeljena. Ona, naime, nije upoznata sa stvarnim sadržajem Nacrta. Dodatni razlog za objavljivanje teksta Nacrta vidim u tome što se na stranicama našeg lista može pročitati čak i izvještaj sa Novogodišnjega malonogometnog turnira geodeta Grada Zagreba, a često i detaljni opisi ugođaja na pojedinim događanjima. Sve to ne smatram suvišnim, ali mnogo manje važnim od odgovora na pitanja na koji će način i s kojim propisima naša struka zakoračiti u 21. stoljeće.

Drugi razlog vezan je uz šetnju južnim dijelom Grada Zagreba, kada sam slučajno naišao na novopostavljenu stalnu geodetsku točku. Na njoj je otisnuto "DRŽAVNA IZMJERA – GPS TOČKA". Prvo što sam se zapitao bilo je: Zašto na točki nije otisnuto "ZEMLJIŠNA IZMJERA", dakle termin koji se rabi u samom nazivu Nacrta? Možemo li se, dakle, složiti s nazivom zakona, ako se ne slažemo s njegovim sadržajem?

Landesvermessung vjerojatnije znači zemaljska, dakle državna, nego zemljišna izmjera, no to je ipak samo pitanje prevođenja i usvajanja određenog termina. Daleko je važnije zapamtiti jednu od zaključnih rečenica koju je u svom referatu na Prvom Hrvatskom kongresu o katastru izrekao predsjednik FIG-e gospodin Peter Dale. Ona glasi: "The best solution for Croatia will be a Croatian solution, not a system imported from elsewhere", ili, u slobodnom prijevodu: "Najbolje rješenje za Hrvatsku biti će hrvatsko rješenje, a ne neki sustav uvezen izvana". Hrvatsko rješenje morati će, dakako, uvažiti sve prirodne i legislativne posebnosti naše zemlje, a naročito riješiti pitanje prijelaza sa sadašnjeg stanja na stanje koje odgovara standardima modernog svijeta.

Treći razlog su, pretpostavljam nenamjerne, ali pogrešne informacije koje se daju u oba mišljenja.

U prvom mišljenju stoji da uz katastar zemljišta za cijelo područje Republike Hrvatske postoje i ustrojene zemljišne knjige. Vjerujući u slučajnost propusta, moram naglasiti da zemljišne knjige nisu ustrojene za cijelo područje naše države. Kao dokaz toj tvrdnji navodim Zakon o zemljišnim knjigama, u kojem je u stavku 1. članka 179., pod Glavom "Osnivanje zemljišnih knjiga" propisano:

"Zemljišna knjiga osnovat će se za svaku katastarsku općinu za koju se takva knjiga još ne vodi".

U drugom mišljenju postoji očigledno pogrešna informacija koju smatram manje slučajnom. Autor drugog mišljenja navodi da je "reformom poreskog sustava RH oporezivanje katastarskog prihoda zamjenjeno *porezom na tržišnu vrijednost zemljišta* koji plaća vlasnik zemljišta".

Smatram potrebnim naglasiti da to nije točna tvrdnja. Naime, porez na *dohodak* od poljoprivrede i šumarstva prestaje biti zasnovan na katastarskom prihodu početkom primjenjivanja Zakona o porezu na dodanu vrijednost (NN br.47/95), jer je katastarski prihod ocjenjen kao neodgovarajuća osnova za oporezivanje dohotka od poljoprivrede i šumarstva.

Porez na dohodak od poljoprivrede i šumarstva, u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (NN br. 106/96), i dalje ostaje, a plaćaju ga oni obveznici koji

su, po osnovi obavljanja poljoprivredne odnosno šumarske djelatnosti, obveznici plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Osnova za oporezivanje je stvarno ostvareni i iskazani dohodak od navedenih djelatnosti. Prema tome, "oporezivanje katastarskog prihoda" nije zamijenjeno "porezom na tržišnu vrijednost zemljišta", već se porez na dohodak od poljoprivrede i šumarstva sada plaća na temelju druge osnove.

Iz navedenog slijedi da i sve ostale primjedbe i prijedlozi autora drugog mišljenja postaju upitni.

U Zagrebu 27. travnja 1998.

Damir Pahić

GEODETSKI FAKULTET
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
HRVATSKO DRUŠTVO VIZUALNO-LIKOVNE KULTURE
HRVATSKO VIJEĆE INSEA
HRVATSKO DRUŠTVO PEDAGOGA LIKOVNIH UMJETNOSTI
organiziraju znanstveni skup
CRTEŽ U ZNANOSTI
u Zagrebu, 16-17. listopada 1998.

Budući da nastava likovnog odgoja i likovne kulture danas ne zauzima odgovarajuće mjesto u školskim programima - što se vidi po smanjenom broju nastavnih sati - želimo tim nastavnim predmetima vratiti ono mjesto koje im pripada.

Zainteresirani autori mogu sudjelovati s posterom. Molimo da sažetke veličine do 3 stranice formata A4 dostavite do 1. rujna 1998. na adresu organizatora. Autori će dobiti odgovore o prihvaćanju i upute za izradu postera do 15. rujna 1998. Supokrovitelji su sve fizičke i pravne osobe koje će financijski pomoći održavanje skupa.

Adresa organizatora: Doc. dr. sc. Miljenko Lapaine, Geodetski fakultet
Kačićeva 26, 10000 Zagreb, tel.: 456 1273, faks: 482 8081
e-mail: mlapaine@public.srce.hr